

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

درود شریف و وایاست!

نه تناسلی سیستم (Male Reproductive)

استاد عبیدالله جلالزی

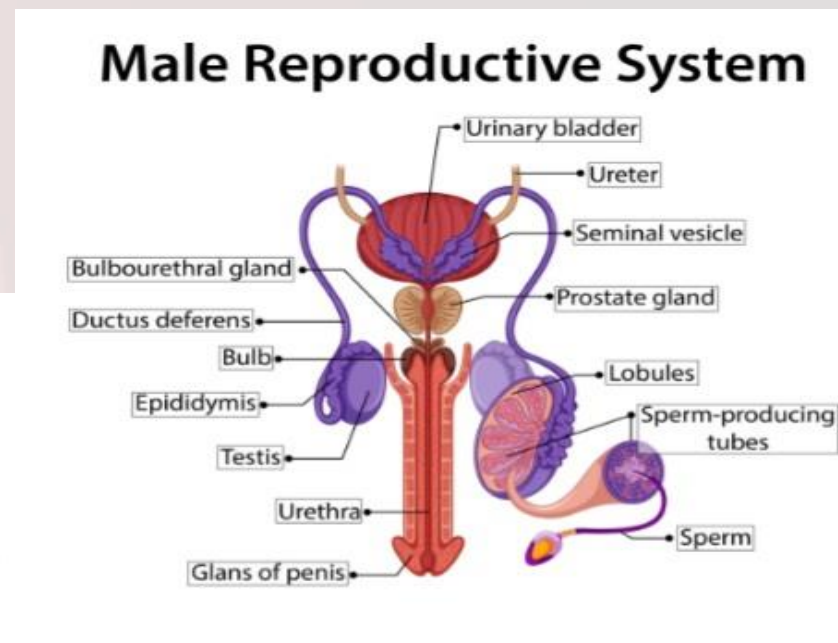
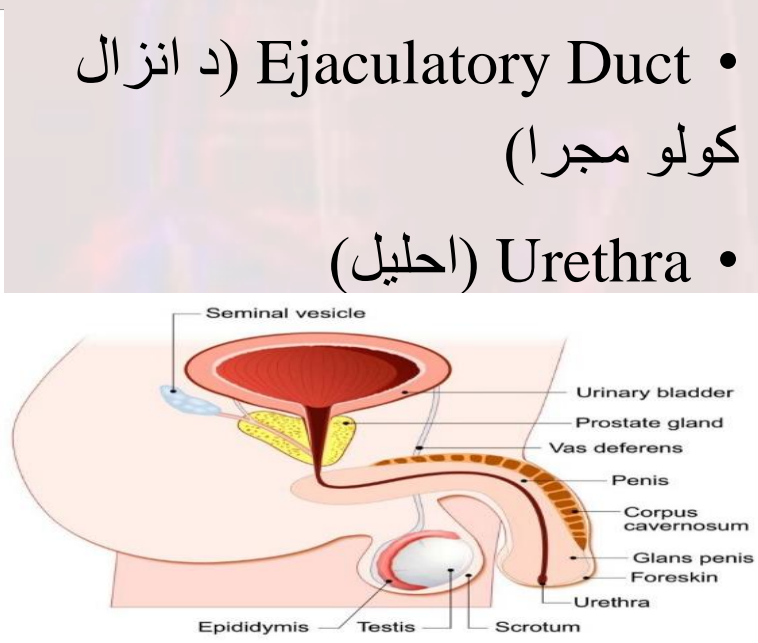
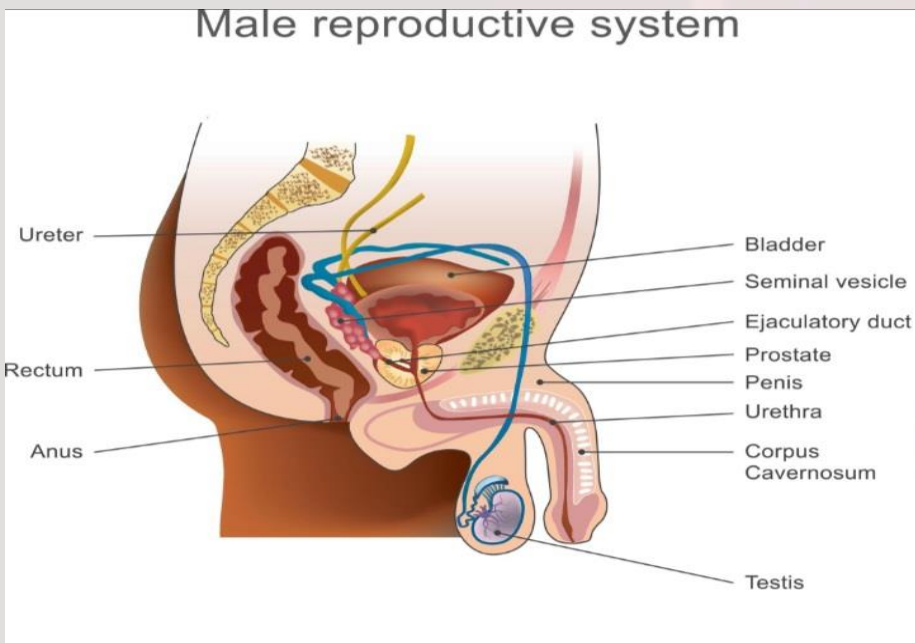
Ketabton.com

Introduction: د نارینه تناسلي سیستم عبارت له هغو غړو او غدو ده چې سپرم تولیدوي، سپرم انتقالوي، د نارینه جنسي هورمونه تولیدوي او د نسل دوام یقیني کوي.

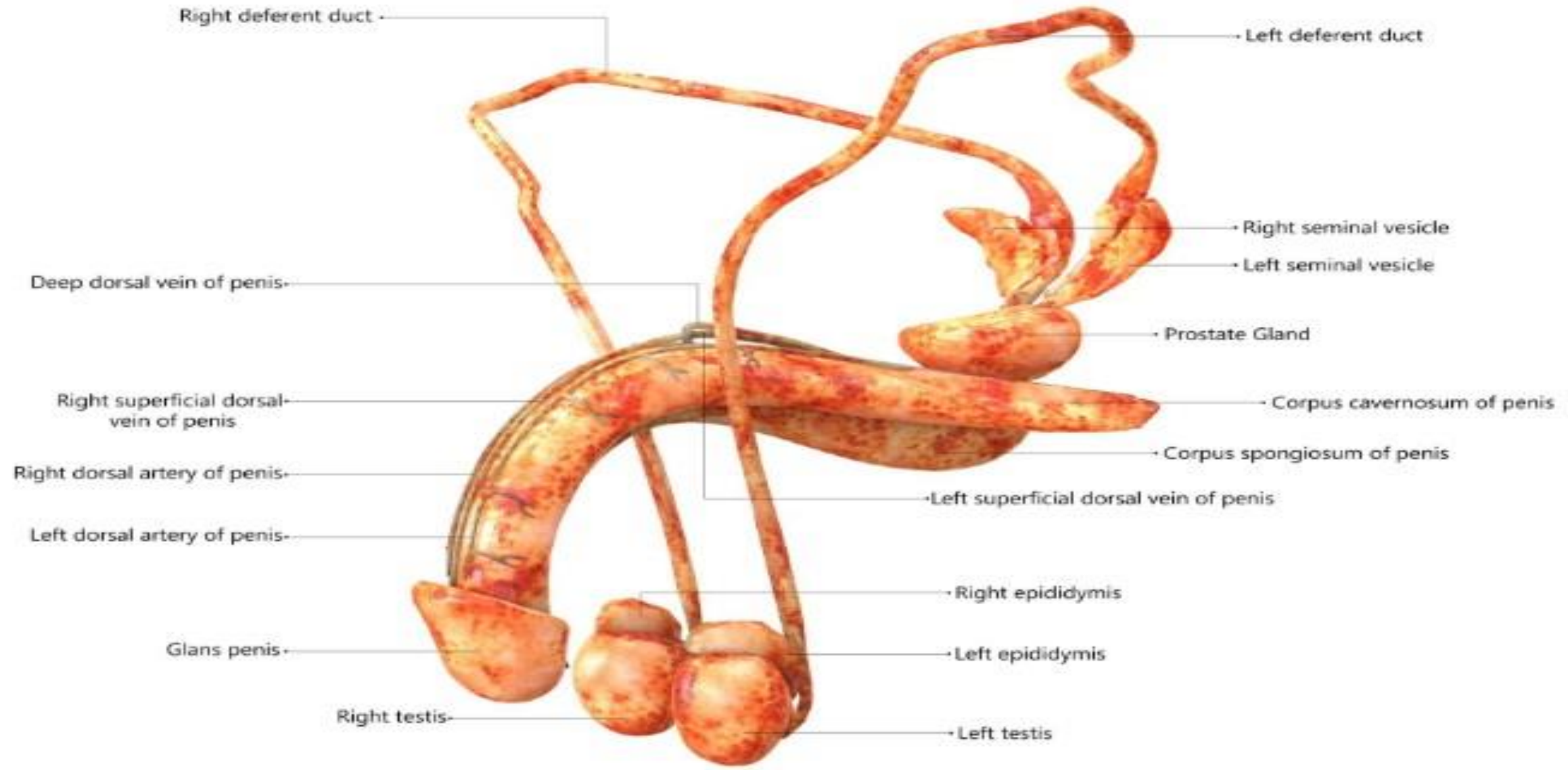
د تناسلي سیستم طبقه بندي

1. خارجي غړي (External Organs) 2. داخلي غړي (Internal Organs) 3. ضمیموي غدې (Accessory Glands)

- Penis (تناسلي آله)
- Scrotum (د خصیو کڅوړه)
- Testes (خصیې)
- Epididymis (بربخ)
- Vas Deferens (ناقله مجرا)
- Ejaculatory Duct (د انزال کولو مجرا)
- Urethra (احلیل)
- Seminal Vesicles د مني کڅوړې
- Prostate Gland د پروستات غده
- Bulbourethral Glands د کوپر غدې

Male Reproductive System

Penis (تناسلي آله): برخي يی: Glans، Body، Root

سکروتم (Scrotum): يو عضلاتي او د پوست کڅوره ده چې دندې يې د خصيو ساتنه، د تودوخي تنظيم.

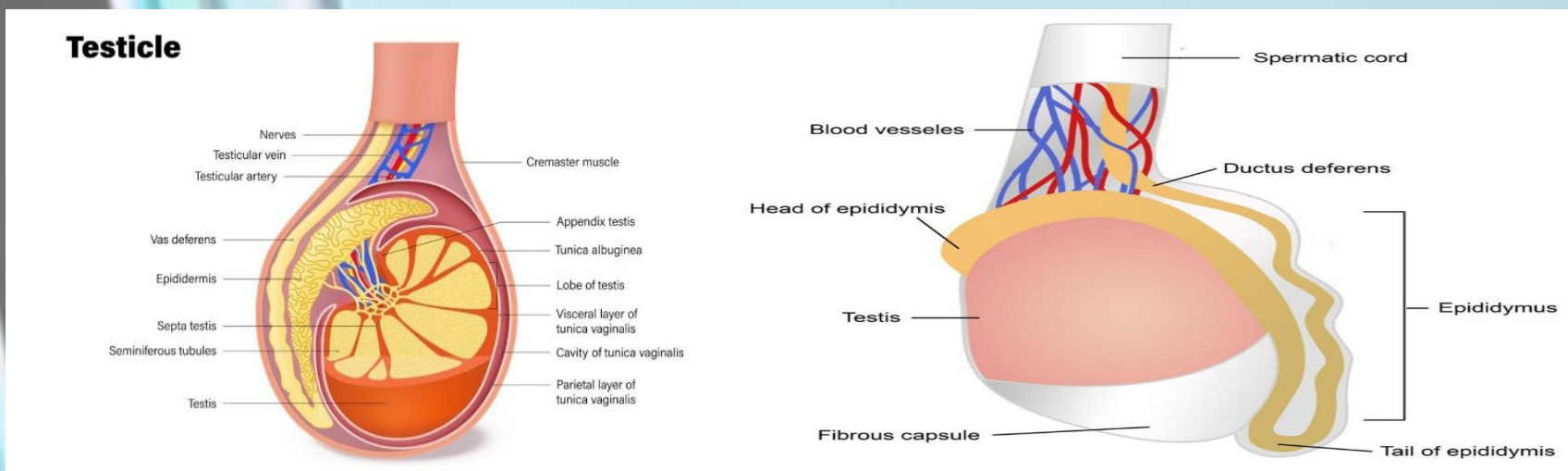
مهم ټکی: د سپرم جوړېدو لپاره د خصيو حرارت بايد د بدن له حرارت څخه ۲-۳ درجې ټيټ وي.

Testes (خصيې): خصيې دوه بيضوي شکل لرونکي غړي دي چې د سکروتم دننه موقعيت لري.

اوږدوالی يی ۴-۵ سانتي متره او وزن يی ۱۵-۲۵ گرامه.

دندې: Exocrine Function، سپرم توليدوي، Endocrine Function، ټسټوسټرون توليدوي.

د خصيو طبقات له بهر څخه دننه: Seminiferous Tubules، Tunica Albuginea، Tunica Vaginalis

Epididymis: اورد او تاو شوی نل دی چې اوردوالی یې تقریباً ۶ متره دی که وغځول شي. او لاندې برخې لري: Tail ، Body ، Head
دي او دندې یې د سپرم ذخیره، د سپرم پخېدل، د حرکت وړتیا زیاتول

Vas Deferens: عضلاتي نل دی چې اوردوالی یې ۴۵ سانتي متره ده او دنده یې سپرم د Epididymis څخه Urethra ته انتقالوي.

Ejaculatory Duct (د انزال کولو مجرا): دا یو نل ده چې سپرم او د منی مایع له پروستات څخه یوریترا ته انتقالوي.

Urethra (احلیل): دا یو نل ده چې ادرار له مثاني څخه د بدن بهر ته لیردوي. او په نارینو کې مني هم له همدې لاري وځي.

Seminal Vesicles: د مثاني شاته موقعیت لري. دندې یې فروکتوز تولیدوي، Prostaglandins تولیدوي، د منی %۶۰ حجم جوړوي.

فروکتوز ولی مهم دی؟ ځکه سپرم انرژي له فروکتوز څخه اخلي که فروکتوز نه وي سپرم حرکت نشي کولای.

Seminiferous Tubules: دا هغه نلونه دي چې سپرم پکې جوړیږي. د خصیې تقریباً %۸۰ برخه جوړوي.

Sertoli Cells دندې: سپرم تغذیه کوي، د سپرم ساتنه کوي، Blood-Testis Barrier جوړوي، Inhibin هورمون تولیدوي.

Leydig Cells: د Seminiferous Tubules ترمنځ موقعیت لري. دنده یې د Testosterone تولیدول.

Prostate Gland: د مثاني لاندې موقعیت لري. چې وزن یې شاوخوا ۲۰ گرامه او دندې یې د الکلاين مایع تولیدوي، سپرم ساتي، د منی

کیفیت ښه کوي.

Bulbourethral Glands: د Cowper Glands په نوم هم یادېږي. دندې یې شفاف مایع تولیدوي، یوریترا غوړوي، اسیدیت کموي.

د نعوظ فزيولوژي (Physiology of Erection)

لومړی پړاو جنسي تحریک

دویم پړاو Parasympathetic Nerves فعالیږي

درېیم پړاو Nitric Oxide ازادیږي

څلورم پړاو د وینې رگونه پراخېږي

پنځم پړاو وینه تناسلي آلي ته داخلېږي

شپږم پړاو Erection منځته راځي

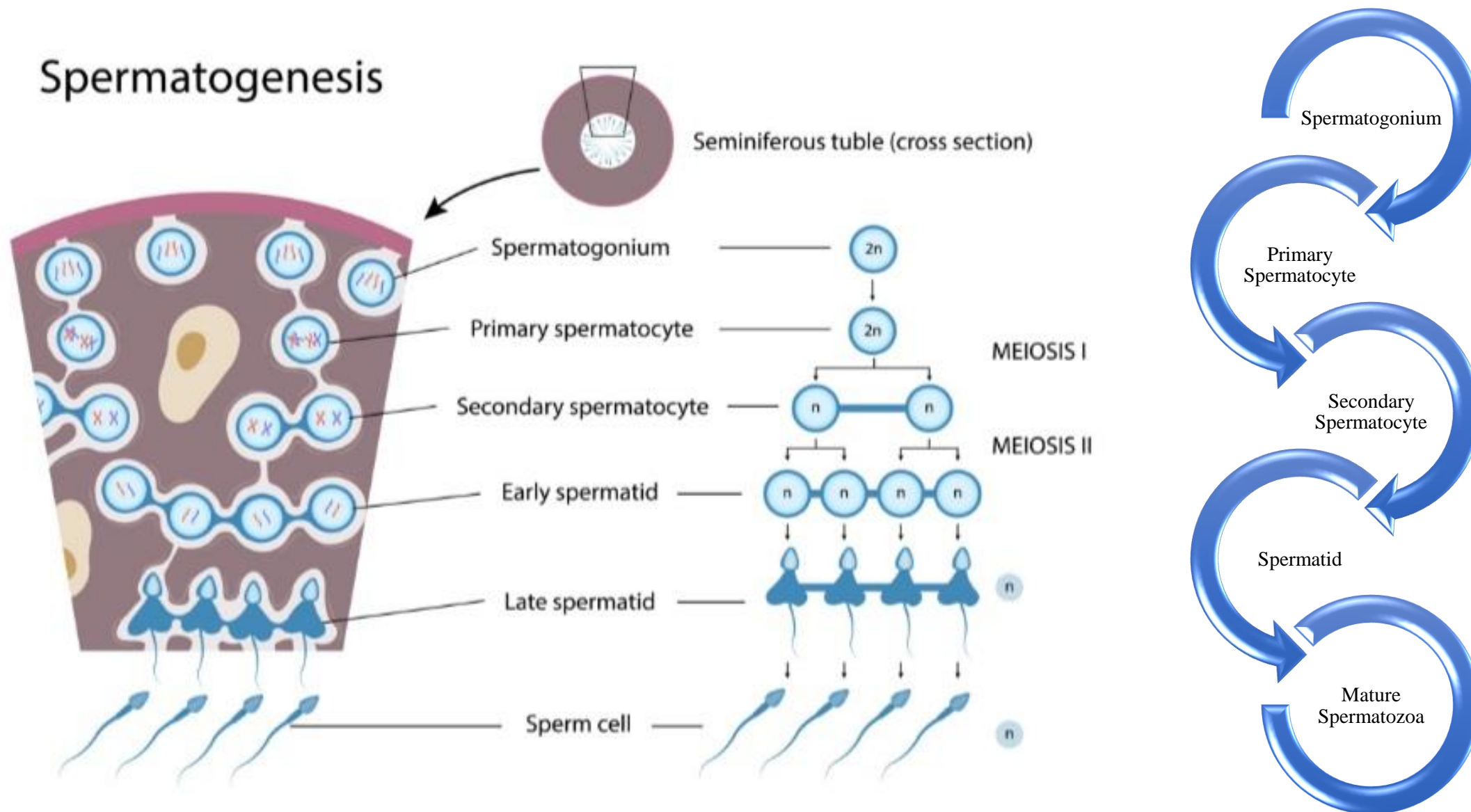
Hormonal Control

Hypothalamus: چې GnRH تولیدوي.
Pituitary Gland: LH او FSH تولیدوي. چې په واسطه یې Testes فعالیږي.

FSH: Sertoli Cells تحریکوي ترڅو سپرم جوړ کړي.
LH: Leydig Cells تحریکوي او تستوسترون جوړوي.
Testosterone: اصلي نارینه هورمون دی او لاندي دندې لري د جنین په دوران کې نارینه تناسلي غړي جوړوي، د بلوغ پر مهال، بریره، د بدن ویننتان، ژور غږ، عضلات، په لویوالي کې، جنسي خواش، سپرم تولید، د هډوکو ساتنه

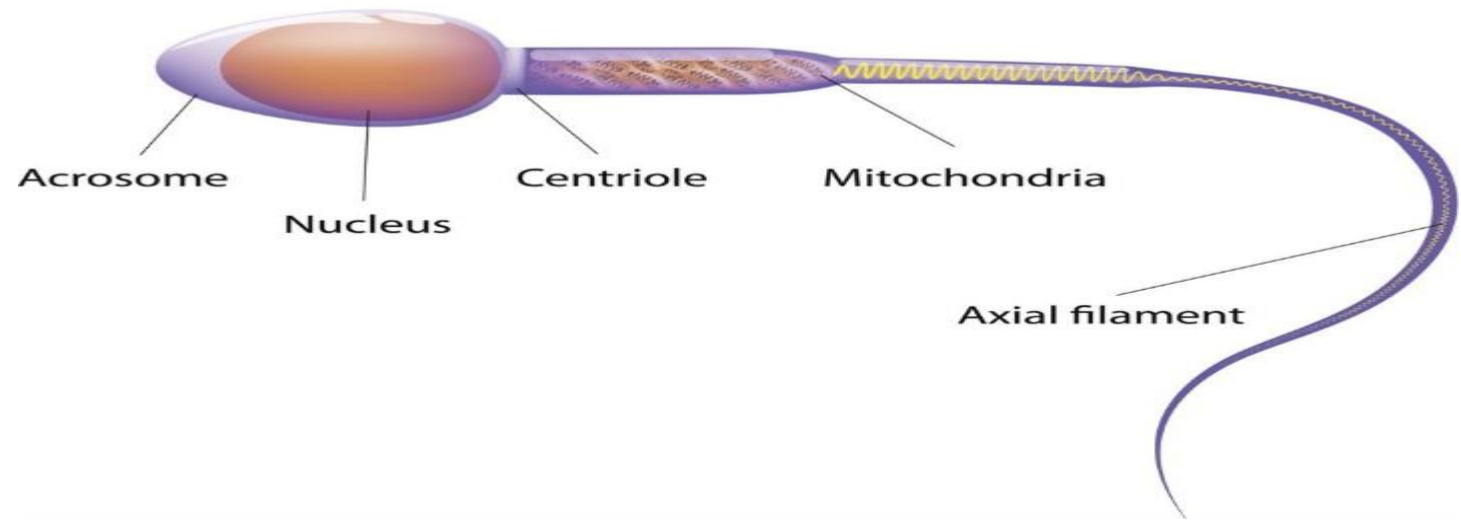
نوټ: کله چې انزال (Ejaculation) وشي د نعوظ مرحله ختمیږي او سیمپاتيک اعصاب فعالیږي، رگونه تنگیږي، وینه له Penis څخه وځي او تناسلي اله عادي حالت ته راځي.

Spermatogenesis (د سپرم جوړېدل): د سپرم جوړېدو پروسه په لاندې ډول ده او ځای یې Seminiferous Tubules ده. موده 64-74 ورځې ده. او لاندې مرحلې لري:

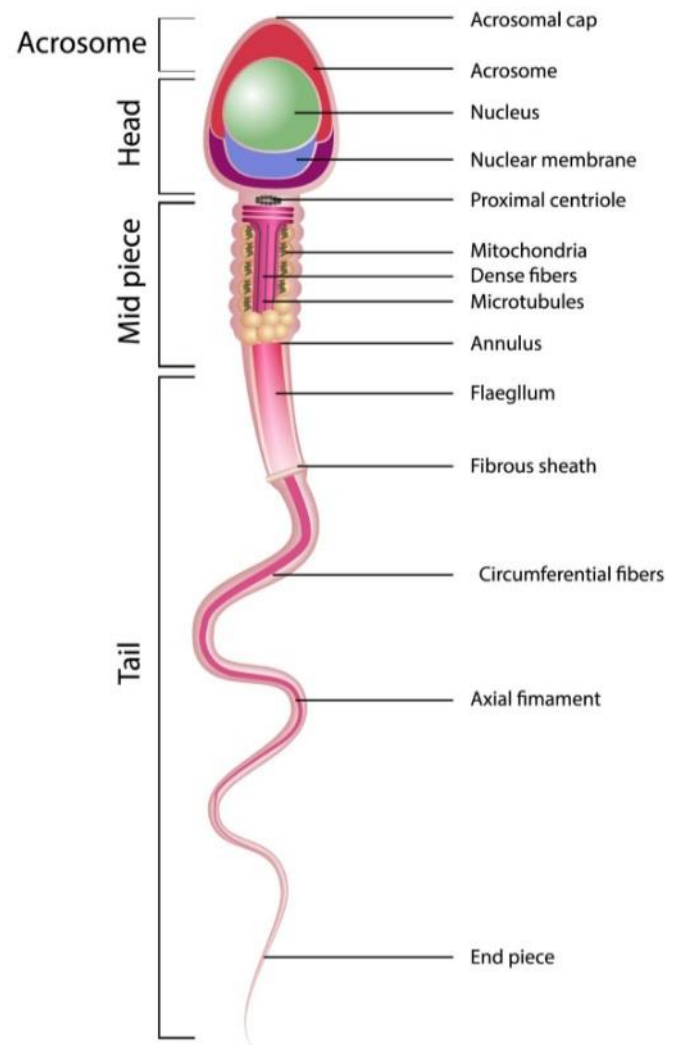

د سپرم جوړښت: Head، DNA لري، 23 کروموزومونه لري، Acrosome، انزایمونه لري، د هڅی پوښ ماتوي، Midpiece، مایټوکونډریا لري، انرژي تولیدوي. Tail حرکت برابروي.

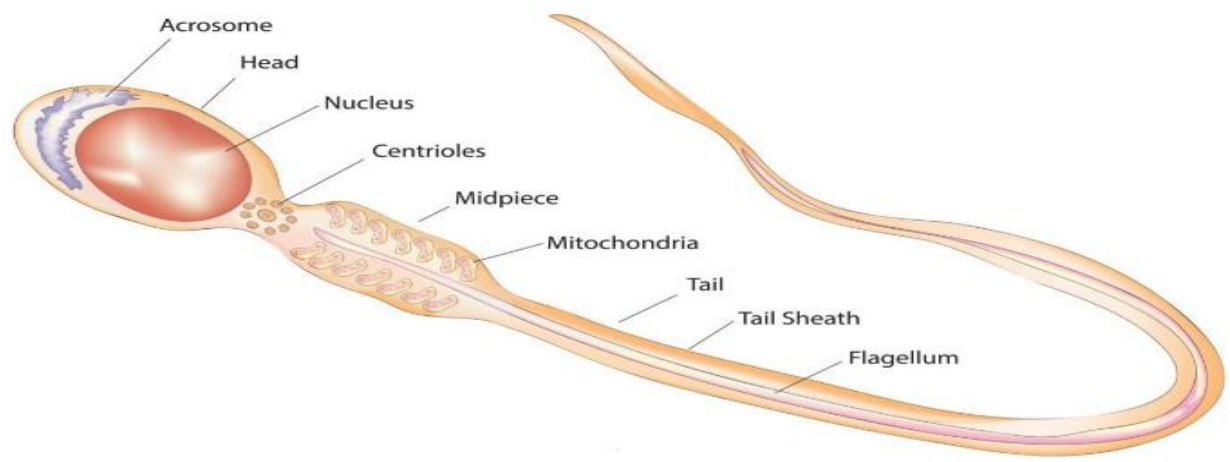
SPERM CELL

STRUCTURE OF A SPERM

Sperm Cell

Semen (منی): په ترکیب کې سپرم ۵٪، Seminal Vesicle Fluid ۶۰٪، Prostate Fluid ۳۰٪، نور = ۵٪
Ejaculation (انزال)

Emission منی یو ریترا ته داخلېږي.

Expulsion منی له بدن څخه خارجېږي.

کلینیکي اهمیت

Varicocele د خصیو د وریدونو پراخوالی. نښې یې درد او ناباروري.

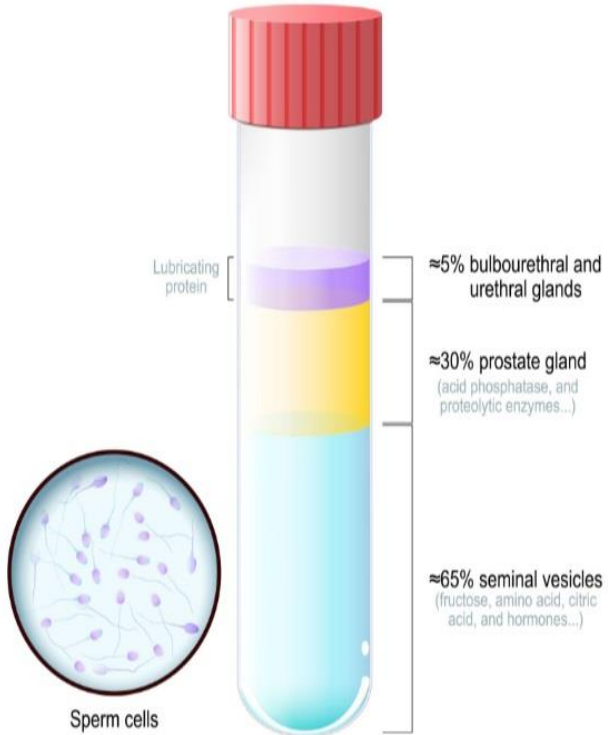
Hydrocele د خصیې شاوخوا مایع راټولېدل.

Cryptorchidism خصیه سکروتم ته نه راکوزېږي.

Testicular Cancer یا د خصیو سرطان اکثره په ۱۵-۳۵ کلنۍ کې لیدل کېږي.

Prostate Cancer په زړو نارینه وو کې تر ټولو مشهور سرطانونو څخه دی.

Components of semen

لتون

په سحرا کې په لتون يم
 د جانان کوڅو کې گرځم
 سترگې پټې کړمه گورم
 زه په پټو سترگو وينم
 پټو سترگو د عاشق کې
 لپلا گوره زه يې وينم
 د خرما د وني لاندې
 زه شيرينه دلدارې کړم
 د کعبې نه طوافو کې
 شراب وينم خمارې کړم
 دا دنيا هسې جعلي ده
 رنگينه به ها دنيا کړم
 دا سودا سوداگرې ده
 زه ده دې سوداگر نه يم
 ته يې ټوله کړه له ما نه
 سوداگره بلې خواته

زما بخت

زما بخت تخت د تياره ده
 هوبنيارې مې ټوله زده ده
 لارې ډيرې خو نه ځمه
 زما لاره داسې نه ده
 دا د غرو په سر مزل ده
 دليوو مې مقابله ده
 خير که وخورل شم خپ خپ
 زما غر شان حوصله ده
 لار که هر څومره کږه ده
 تار ابنودې لار سيده ده
 زه په ډيرو لارو نه ځم
 زما لاره خو يوه ده
 رڼا مه شه زما بخته
 په تياره کې يوه خوږه ده
 سترگې وچې کړه جلاله
 نن دې شپه د بارانه ده

ستا تصوير

هي گلابه ستا کميس څه خکلې خکاري
 تې په منځ کې لکه لال شانته ځليږي
 ستا وزرې اوس خپريري په ډنډرو
 ستا مهين دې ډنډرونه داسې گل يې
 بد نامې دې د ازغيو په ځان نشته
 ستا خوشبو څومره خوږه ده
 ته د لمر په رنکيدو باندې غوريري
 ستا مزاج څومره عجب ده
 څه گل چين گل چين دې خابن ده
 ستا په سرو پانو کې رنگ ده
 ستا غوټې ته يم حيرانه
 تور شپه ده در ته ناست يم
 ستا په پانو خور شبنم ده
 پکې خکارم لاندې زه يم
 ستا تصوير څومره عجب ده
 ستا مزاج ته هم حيران يم

گډې وډې

سه بې خونده زندگي دې رآې کړې
 په ملا مات يې په ځوانې کې
 خيال مې کيږي چې بوډا شوي
 چې هم نه لري خمار دې په زړه کې
 قسمت داسې کړبڼې کش کړې
 چې يې پرې کړې ډيرې لارې
 سترگې پټې ته را بڼکاري
 گوره څومره يم بې خونده
 په کتاب مې ځان ويده کوو
 ستا کتاب کې څه بيان ده
 دا ډيزاين دې څومره خکلې
 يوه لوگو ده يو سمبول ده
 زه يې وينم تورو شپو کې
 بڼکلې بڼکاري د اوزې کاره بڼکرونه
 چې رڼا کړي شنه زرغونه
 پای ته بڼکاري لام څه خط ده
 دې ډيزاين کې بوډا څه دې
 ها کتاب دې را بڼکاره کړه
 دا کتاب دې ولې پټ کوو
 په رنگ بڼکاري سل کلن يې
 خو په عمر لا ته ځوان يې
 ستا څپرې کې څه خبرې
 جلال مه سپاره خوږيري
 دومره نه ده چې روان شي

کومه پوښتنه؟

Thank you for reading

Find more e-books and articles on Ketabton - your multilingual digital library.

www.ketabton.com

Ketabton - Pashto, Farsi, Arabic & English